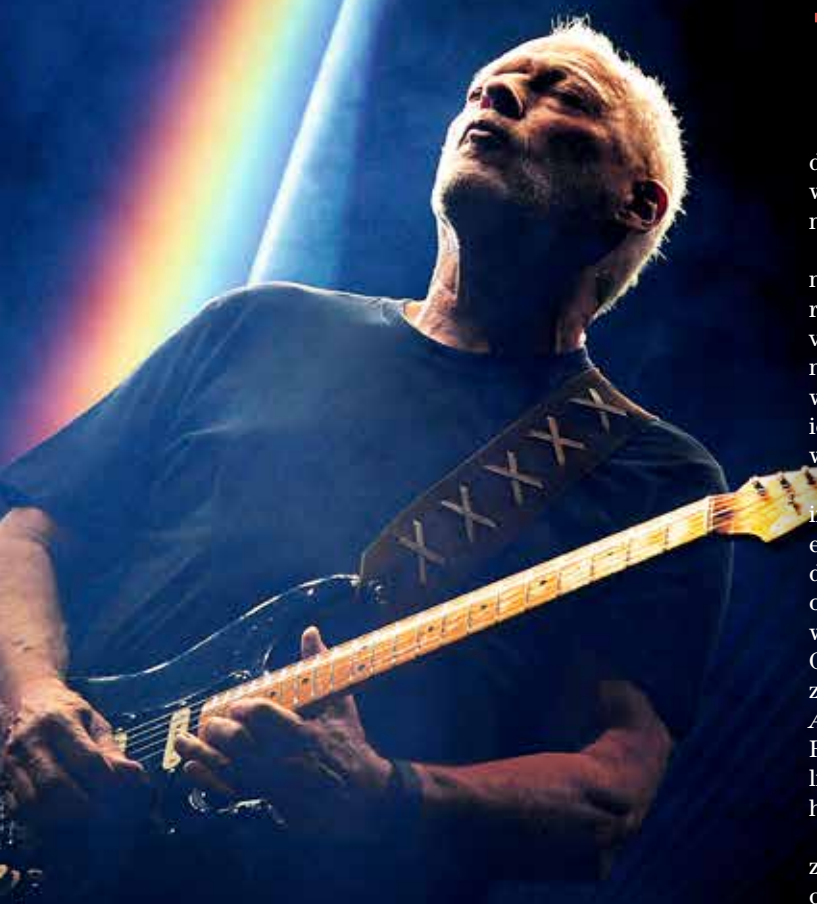

David Gilmour's gitaarveiling

Afscheid zonder tranen

Op 20 juni vindt de gitaarverkoop van de eeuw plaats. De beroemdste gitaren van David Gilmour, waaronder zijn befaamde Black Strat, zullen geveild worden in New York. We vragen Gilmour waarom hij zo veel van zijn geliefde instrumenten verkoopt en bespreken een aantal van de iconische gitaren die geveild gaan worden.

tekst Brad Tolinski & Jamie Dickson

Toen Pink Floyd-gitarist David Gilmour aankondigde dat hij zijn gitaarverzameling zou gaan veilen, inclusief de beroemde instrumenten die te horen zijn op albums als 'Dark Side Of The Moon' en 'The Wall', konden we het eigenlijk niet geloven. Sommigen zeiden dat Gilmour in een vlag van verstandsverbijstering maar wat had geroepen, maar volgens de man zelf liep hij al een tijdje met het idee rond.

"Ik denk er al jaren aan", zegt Gilmour op zijn vriendelijke, maar weloverwogen manier. "Ik heb veel plezier van deze gitaren gehad. Ik heb er liedjes en melodieën mee gemaakt, maar volgens mij is het goed voor de gitaren om verder te gaan en muziek te maken met andere mensen. Hopelijk brengen ze flink wat geld op, wat ik aan een goed doel geef. Ik hoop dat ik zo iets goeds kan doen, want er zijn een heleboel problemen in de wereld."

In 2004 veilde Eric Clapton een groot deel van zijn gitaren in de James Christie ruimte in New Yorks Rockefeller Center en nu kunnen gitaarliefhebbers opnieuw uitkijken naar een dergelijk evenement. De veiling van Gilmours instrumenten gaat op 20 juni van start bij Christie's in Manhattan en er wordt verwacht dat de meer dan 120 gitaren miljoenen zullen opleveren. Onder de beroemde instrumenten bevinden zich de extreem zeldzame Nr. 0001 Fender Stratocaster, die hij gebruikte op *Another Brick In The Wall (Part II)*; een Candy Apple Red '57 Reissue Strat uit 1984 die meer dan twintig jaar Gilmours vaste livegitaar was; en de twaalfsnarige akoestische Martin die je hoort op Pink Floyds *Wish You Were Here*.

Gilmours beroemde gitaar uit '69, bekend als de 'Black Strat', zal ongetwijfeld de show gaan stelen. Hij gebruikte deze gitaar op een aantal van de best verkochte albums ter wereld en de Strat is te horen op Pink Floyd klassiekers zoals *Money*, *Comfortably Numb* en *Shine On You Crazy Diamond*. De Black Strat is een van de beroemdste en meest begeerde instrumenten van de laatste eeuw, te vergelijken met de EDS-1275 doubleneck van Jimmy Page of Stevie Ray Vaughans Nr. 1.

Gilmour geeft toe dat het niet mee zal vallen om zijn instrumenten te laten gaan, maar hij weet honderd procent zeker dat hij het juiste doet - en op het juiste moment.

» **De eerste vraag is: hoe kún je?** (lacht) “Het gaat erom dat ik geld wil verzamelen. Er zijn tegenwoordig heel veel grote problemen in de wereld, vooral wat betreft vluchtelingen en honger. Ik heb een eigen stichting en het geld zal via die stichting terecht komen bij de mensen die het het meest nodig hebben, over de hele wereld. Het is een druppel op een gloeiende plaat, maar als het goed is kunnen veel mensen profiteren van deze verkoop. Dat vind ik tegenwoordig het allerbelangrijkst.”

Hebben je instrumenten sentimentele waarde of zie je ze meer als gereedschap? “Dat is een lastige. Als tiener droomde

ik van een Fender Stratocaster en toen ik er een kon kopen was dat geweldig. Ik romantiseer Stratocasters soms nog steeds en een aantal van deze gitaren ook. Het rationelere deel van mezelf ziet deze gitaren echter toch vooral als gereedschap. Mijn Black Strat is bijzonder, maar ik denk dat ik met een andere gitaar net zo veel kan. Dus ja, ik ben niet overdreven sentimenteel.” (lacht)

“De aanpassingen maken de Black Strat juist zo’n bijzondere gitaar - ik kon er al mijn rare ideeën in kwijt”

Dat is begrijpelijk. Je hebt zo veel aanpassingen gedaan aan de Black Strat, dat het eigenlijk niet meer dezelfde gitaar is als die je in 1970 kocht...

“Hij heeft twee of drie keer een andere hals gekregen, en ik geloof dat er ook meer dan één ander element op zit. Er zijn een hoop aanpassingen aan gedaan, maar de meeste daarvan zijn uiteindelijk weer teruggedraaid. Dat maakt het juist zo’n bijzondere gitaar. Ik kon er al mijn rare ideeën in kwijt. Ik heb een extra schakelaar toegevoegd waarmee je alleen het brug- en halselement kon selecteren. Op een normale Strat kan dat niet. Het was maar een idee. Ik heb de schakelaar laten zitten, maar ik heb die optie vrijwel nooit gebruikt.”

Je laat 120 gitaren veilen. Welke daarvan betekent het meest voor je?

“De Black Strat, natuurlijk. Daar heb ik heel veel plezier van gehad. Hij is op alle Pink Floyd-albums uit de jaren zeventig te horen. Op een dag in 1974 kwamen de openingstonen van *Shine On You Crazy Diamond* eruit en de solo van *Comfortably Numb*

heb ik op die gitaar ingespeeld. Hij is op alles te horen wat we in de jaren zeventig deden.

“Mijn Martin D-35 uit 1969 zal ik wel gaan missen. Ik heb de leadpartijen van *Wish You Were Here* erop ingespeeld en het was mijn vaste akoestische gitaar in de jaren zeventig. Ik speel er nog steeds veel op, het is de mooiste gitaar die ik heb om gewoon lekker akkoorden op te spelen. Mijn Martin D12-28 wordt ook geveild. Dat is de twaalfsnarige gitaar waar ik *Wish You Were Here* op schreef.

“Mijn zessnarige akoestische Ovation 1619-4 gaat ook weg. Ik heb daar veel plezier van gehad vanwege de ingebouwde elektronica. Ik zette er een aantal hoge snaren uit een twaalfsnarige set op, wat me inspireerde *Comfortably Numb* te schrijven. Ik heb die gitaar door de jaren heen vrijwel elke keer dat ik dat nummer live speelde gebruikt.”

Waar ga je nu op spelen?

“Ik ga iets zoeken waar ik net zo goed op kan spelen.”

Tegenwoordig zijn er zo veel opties. In de jaren zeventig was het veel moeilijker om een goede gitaar te vinden...

“Dat klopt denk ik wel. Ik houd nog steeds erg van oude gitaren. Die hebben hun eigen klank en het kost jaren om die te krijgen. Het gaat in periodes. Akoestische fabrikanten zoals Gibson en Martin hebben periodes gekend waarin ze fantastische gitaren maakten, maar er waren ook tijden waarin ze wilden bezuinigen. In die periodes werden er wat minder goede instrumenten gemaakt. Uiteindelijk hebben ze daarvan geleerd en nu maken ze weer hele goede gitaren. Gelukkig weet ik welk type gitaren uit welke periode ik graag wil, en uiteindelijk zal ik een andere D-35 uit 1969 opsporen die net zo goed is als de gitaar die ik had. Je moet gewoon weten waar je moet zoeken, en zoals je zei zijn er tegenwoordig genoeg mogelijkheden.”

Mogen we je vragen welke gitaren je zelf wilt houden? Dat zijn er volgens mij niet zo veel...

“Het zijn er een paar. Ik houd een fantastische oude Gibson steelgitaar, die een heel vet geluid heeft. Ook houd ik een zwarte Gretsch Duo Jet waar ik dol op ben en een Martin D-18 uit 1945. Ik kon het ook niet over mijn hart verkrijgen om mijn ‘55 Fender Esquire weg te doen, die ik de bijnaam ‘The Workmate’

De Candy Apple Red '57 Reissue Stratocaster, Gilmours meest gebruikte Strat na de Black Strat

“Ik ben niet van plan met pensioen te gaan. Ik verlos mezelf van een enorme verzameling gitaren die uiteindelijk toch allemaal weg zouden moeten”

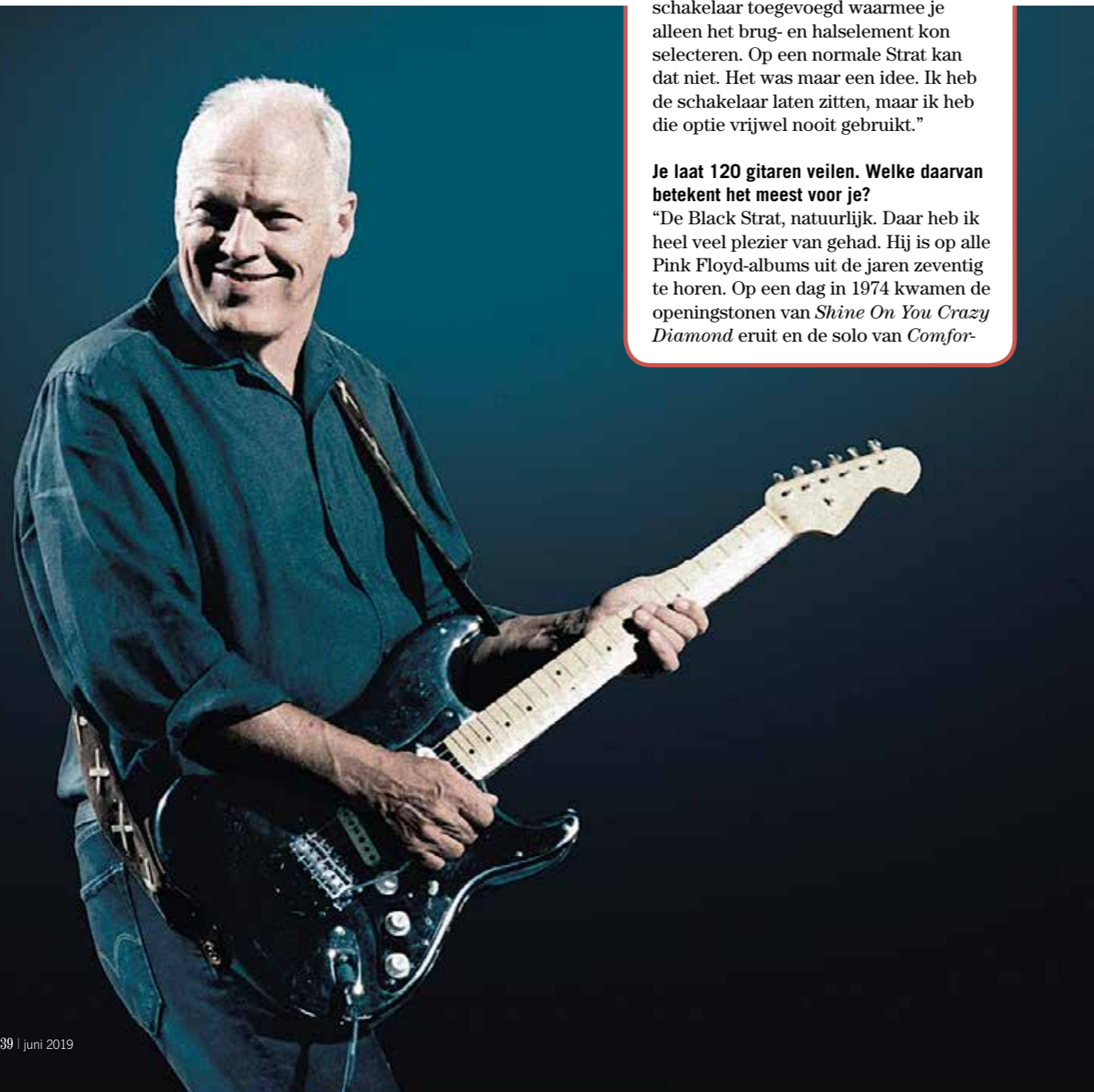
heb gegeven. Die gitaar staat op de voorkant van mijn ‘About Face’-album en ik gebruik hem onder andere op *Run Like Hell* van ‘The Wall’.”

Betekent de veiling dat je met pensioen gaat?

“Niet echt. Ik schrijf nog steeds veel en ik ben momenteel niet van plan mijn pensioen aan te kondigen. Ik verlos mezelf gewoon van een enorme verzameling gitaren die uiteindelijk toch allemaal weg zouden moeten. Het voelt als een goed moment om geld in te zamelen

voor mensen die het nodig hebben.

“Er zijn heel veel mooie oude gitaren op de wereld, en als het nodig is zou ik best een paar goede vervangers kunnen vinden. Als ik een van de verkochte gitaren heel erg ga missen, dan kan ik nog altijd contact opnemen met degene die hem gekocht heeft en die persoon een heel aantrekkelijk aanbod doen! (lacht) Uiteindelijk zal ik wel weer meer gitaren gaan kopen. Ik wil gewoon geen enorme voorraad hebben van gitaren die te lang in hun koffers of in de kast zitten.”

» De Black Strat

Geschatte waarde \$ 100.000 - \$ 150.000

Het is wel duidelijk welke gitaar de show gaat stelen. Gilmours Black Strat is een van de meest iconische en best gedocumenteerde gitaren ooit. Phil Taylor, jarenlang de gitaartechnicus van Gilmour, schreef er een boek over met de titel *The Black Strat: A History Of David Gilmour's Black Fender Stratocaster*. Het is het standaardwerk over het bewogen leven van dit instrument.

Als je de gitaar van dichtbij bekijkt, zie je meteen dat er veel aanpassingen aan zijn gedaan. Oorspronkelijk was het een Fender Strat uit 1968-69, met een elzen body die zwart geschilderd was over de originele sunburst kleur heen. Er zat een esdoorn Fender hals uit eind jaren zestig op (met grote kop) en hij had 21 frets, maar ten tijde van 'The Dark Side Of The Moon' en 'Wish You Were Here' had de gitaar een hals met palissander toets. Om het nog ingewikkelder te maken heeft er later ook nog een Charvel hals op gezeten!

De Strat heeft een tijdje in een Hard Rock Cafe gehangen en toen hij daarvan terugkwam was hij beschadigd en ontbraken er knoppen. Sindsdien zijn er nog meer aanpassingen aan gedaan.

Als je de gitaar goed bekijkt, kun je duidelijk zien dat er ooit een stuk uitgefreesd is. Op de plek waar ooit een Kahler tremolo heeft gezeten, is het hout inmiddels weer opgevuld. Toen de Kahler tremolo zijn beste tijd gehad had, werd de originele tremolo met drie veren weer op de Black Strat gezet. Gilmour had in de jaren zeventig ook een xlr-uitgang aan de zijkant van de body geplaatst zodat hij het signaal naar een fuzzbox en vervolgens weer terug naar de gitaar kon laten lopen. Die xlr-aansluiting is ook verwijderd en het gat is opgevuld. De zwarte slagplaat is inmiddels een icoon geworden, maar in 1974 moest Gilmour hem speciaal laten vervaardigen omdat Fender ze toen niet maakte. In 1985 kwam de vijfweg-elementschakelaar erbij (hij verving de originele driewegschakelaar). Er zit een minischakelaar vlak onder de knoppen, waarmee je het halselement onafhankelijk van de rest aan of uit kunt zetten, "voor een Jazzmaster-achtig geluid".

EEN DUISTER VERLEDEN

De Black Strat komt oorspronkelijk uit eind jaren zestig. De zwarte kleur is over het originele sunburst heen gespoten

HALS

De originele hals had een esdoorn toets en een grote kop, maar de Black Strat heeft door de jaren heen verschillende halzen gehad, waaronder een met een palissander toets en zelfs een Charvel hals!

ELEMENTEN

De Black Strat heeft ook verschillende elementen gehad. Het halselement en de middelste pickup komen uit 1971, het brugelement is een Seymour Duncan SSL-1C

TOETSRADIUS

Gilmour houdt van een radius van 7,25 inch in combinatie met een toets met 21 frets

SLAGPLAAT

In 1974 werd de body zwarter dan zwart, dankzij de speciaal gemaakte slagplaat

HISTORISCHE GATEN

Er heeft ooit een Kahler tremolo op de plek van de brug gezeten, en aan de zijkant van de body zat een xlr-uitgang. Beide aanpassingen zijn inmiddels weer ongedaan gemaakt en de body is in zijn oorspronkelijke staat hersteld

BESCHADIGD, MAAR NIET VERSLAGEN

De Black Strat is veel gebruikt voor allerlei opnamesessies en liveshows. Toch is hij nog in prima staat

Het halselement en de middelste pickup komen uit 1971, terwijl de elektronica onder de slagplaat afkomstig is van een '71 Fender Strat met bullethalspen. Dit werd in 1973 in de gitaar gezet. Het brugelement is een speciaal gewonden Seymour Duncan SSL-1C, die in 1979 geïnstalleerd werd om een DiMarzio FS-1 te vervangen.

Tremolo-arm

Aan de achterkant van de body is een hoop slijtage te zien die is veroorzaakt door de gesp van een riem in combinatie met jarenlang gebruik. De Black Strat heeft momenteel een Fender 1983 '57 reisue esdoorn hals met C-profiel (afkomstig van een crèmekleurige/witte 57V Strat uit 1983 die ook geveild wordt). De toets heeft een radius van 7,25 inch en 21 vintagestijl frets. Op de kop zitten mechanieken van Fender/Gotoh, ook in vintagestijl. Verder is de gitaar bekend om zijn korte tremolo-arm. Die meet 10,8 cm. "Het is niets bijzonders", vertelt technicus Phil Taylor. "Fender maakt die korte armen tegenwoordig ook, maar ik heb toentertijd gewoon de uiteindes eraf gehakt. De arm zit er strak in, zodat hij niet 'wiebelt'. David speelt graag met de punt van de hendel in zijn handpalm. Hij weet nooit van te voren of hij een vibrato met zijn vingers zal maken of de tremolo-arm gaat gebruiken, of misschien een combinatie daarvan. Als de arm langer zou zijn, zou hij dichterbij de hals moeten spelen en dat is voor hem weer een extra handeling. Deze korte arm is meer 'geïntegreerd' in zijn manier van spelen. Hij speelt niet vaak op elektrische gitaren zonder tremolo."

Muziekinstrumentexpert Kerry Keane van Christie's New York zegt dat een gitaar die zo vaak aangepast is normaal gesproken in waarde gedaald zou zijn, maar door de connectie met Pink Floyd is de Black Strat onderdeel van een geweldig verhaal over alle muziek die ermee gemaakt is. Professionele gitaristen zijn tenslotte altijd op zoek naar de beste toon en feel. Keane: "Als je deze gitaar onversterkt aanslaat, hoor je al hoe resonant hij is. Alle gitaren van David hebben die eigenschap."

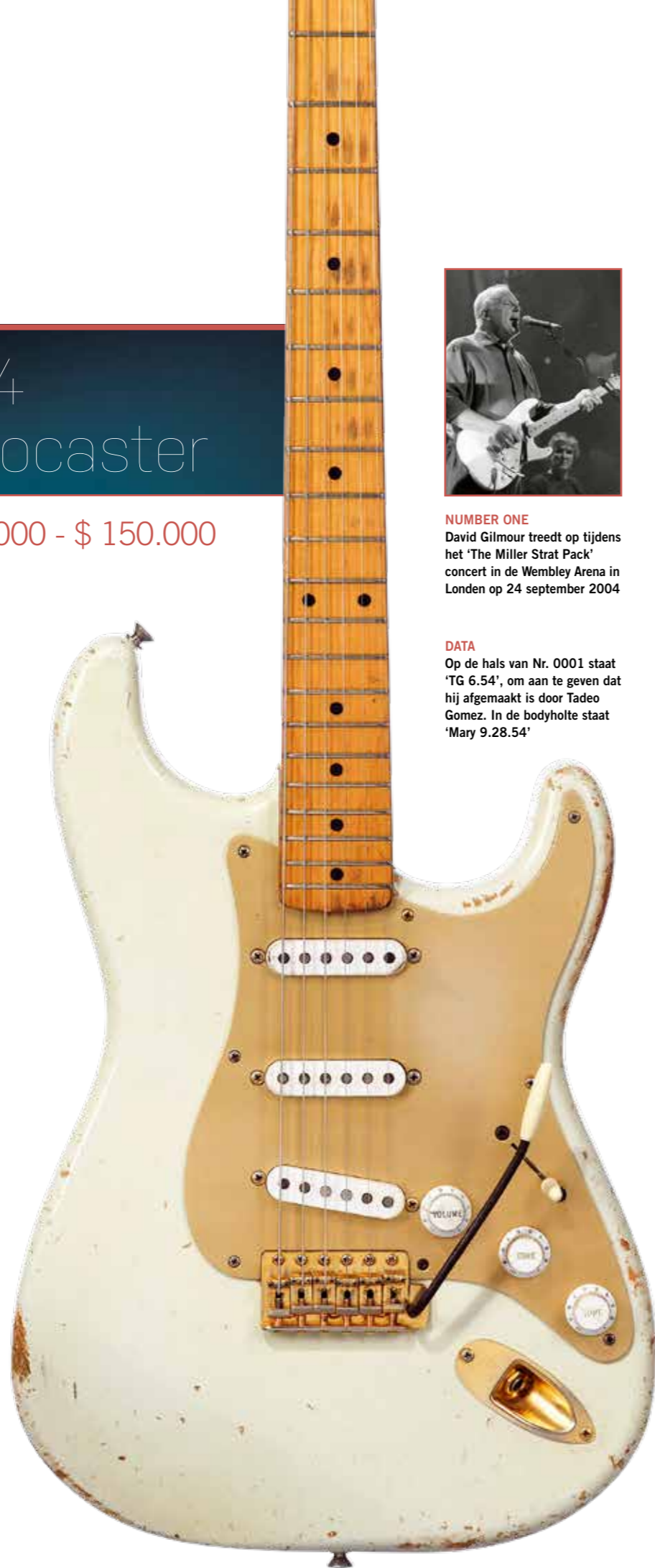
» Nr. 0001 1954 Fender Stratocaster

Geschatte waarde \$ 100.000 - \$ 150.000

Het interessantste aan deze gitaar is de productiedatum", zegt Kerry Keane van Christie's New York. "1954 is het eerste productiejaar van de Fender Stratocaster, maar deze gitaar is wit en niet sunburst zoals gebruikelijk bij gitaren uit '54. Bovendien heeft hij een geanodiseerde goudkleurige slagplaat en vergulde hardware. We weten dat dit niet de allereerste Fender Stratocaster is. We weten ook dat Leo Fender in 1954, in 1955 en later vaak een mooie customgitaar cadeau gaf aan muzikanten die hem geholpen hadden bij het ontwerpen of promoten van zijn gitaren. Zo'n customgitaar kreeg dan een halsplaatje met het Number One serienummer en dat is wat het geval is met deze Strat.

"Leo gaf de gitaar aan een meneer met de naam Rex Gallion, een gitarist uit Zuid-Californië. Hij was een goede vriend van Leo en hielp hem met het ontwerp van de vorm van de body. Zijn broer Vaughan was bassist en voor hem had Leo een bijpassende basgitaar. Daarna is de gitaar de wijde wereld in gegaan. Hij heeft veel eigenaars gehad, maar David heeft hem sinds 1978 of 1979 - ergens rond die tijd. Hij heeft er niet veel mee opgenomen of mee opgetreden. Hij speelde erop tijdens twee benefietconcerten in 2004 en nam de slagpartij van *Another Brick In The Wall (Part II)* ermee op."

Gilmour kreeg 'Number One' ooit via Phil Taylor, die de gitaar medio jaren zeventig weer gekocht had van Seymour Duncan. Toen Phil een huis ging kopen, vroeg hij voor de aanbetaling een lening aan bij The Bank Of Floyd. De gitaar werd onderdeel van de deal en zo kwam hij in Davids indrukwekkende collectie terecht.

NUMBER ONE
David Gilmour treedt op tijdens het 'The Miller Strat Pack' concert in de Wembley Arena in Londen op 24 september 2004

DATA
Op de hals van Nr. 0001 staat 'TG 6.54', om aan te geven dat hij afgemaakt is door Tadeo Gomez. In de bodyholte staat 'Mary 9.28.54'

1958 Gretsch 6134 White Penguin

Geschatte waarde \$ 100.000 - \$ 150.000

Tja, wat kun je zeggen over White Penguins?", vraagt Kerry Keane over deze superzeldzame Gretsch. "Ik zeg altijd: vind er nog maar eens een. Deze gitaren zijn heel erg zeldzaam, niemand weet hoeveel ervan gemaakt zijn. Als je van de (officiële) productieaantallen uitgaat, zijn er waarschijnlijk niet meer dan vijftig gemaakt. Dit was de solidbody-versie van een ander Gretsch-icoon uit dezelfde tijd, de White Falcon. David heeft toevallig een White Falcon uit '57, die ook geveild zal worden. Hij verkoopt dus een Falcon en een White Penguin. De Penguin is de tegenhanger van de Falcon en het is min of meer een solidbody. Als je bedenkt hoeveel elektronicaruimtes er in solidbodygitaren van Gretsch zitten, zou je zelfs kunnen zeggen dat het een semi-solidbody is.

"Hij heeft dezelfde vorm als de gitaren uit de Jet serie en dit exemplaar is in uitstekende staat. De originele koffer zit erbij en hij is echt in supergoede conditie. David heeft hem speciaal gekocht als verzamelobject. Hij had de Falcon al en zei tegen Phil Taylor: 'Luister, ik wil de solidbodyversie van deze gitaar hebben. Laten we eens goed rondkijken.' Ze zetten hun contacten aan het werk en vonden uiteindelijk een dealer in de VS die een Penguin had. De gitaar werd opgestuurd en David kocht hem. Vanaf 1980 is men deze gitaar als zeldzaam gaan beschouwen - hij is nooit in een catalogus van Gretsch verschenen. Als je kijkt naar zeldzame elektrische gitaren, valt de Penguin volgens mij in dezelfde categorie als de Flying V."

ZELDZAME VOGEL
De White Penguin werd gemaakt van 1955 tot 1964, en er zijn er waarschijnlijk minder dan honderd van

MASSIEF
De Penguin wordt gezien als de solidbody-tegenhanger van de White Falcon

» 1971 Martin D-12-28

Geschatte waarde \$ 5000 - \$ 10.000

David kocht deze twaalfsnar uit 1971 in 1973”, vertelt Kerry Keane, “en sindsdien was het de twaalfsnarige gitaar die hij in de studio het meest gebruikte. Zoals bekend is hij te horen op *Wish You Were Here*. David heeft hem nooit mee op tour genomen. Hij gebruikte liever Ovations als hij op tour was want dat zijn stevige gitaren die tegen een stootje kunnen. Deze Martin kocht hij van Alan ‘Dreamy’ Lee. Als je naar Davids gitaarverzameling kijkt en de akoestische en elektrische gitaren vergelijkt, is het interessant om te zien dat hij een twaalfsnarige gitaar had en daar veel op speelde. In zijn jeugd luisterde hij veel naar folk en leerde hij gitaar spelen met het boek (*A Folksinger’s Guide To The 12-String Guitar As Played By Leadbelly*) van Pete Seeger. Dat specifieke geluid vind je overal in zijn carrière terug en toen hij een goede twaalfsnar wilde, koos hij voor een Martin.

“David was heel zuinig op deze gitaar. Het bovenblad is niet erg omhooggetrokken zoals bij sommige twaalfsnarige gitaren het geval is. Hij is in goede staat. Ik heb wel in mijn rapport over de staat van het instrument genoteerd dat de slagplaat niet origineel is. Dat zie je wel vaker bij Martins uit de jaren zeventig. De slagplaten lieten nog wel eens los en dan werd er een andere opgezet. Ik heb ook opgeschreven dat de gitaar wat normale slijtageplekken heeft - een paar kleine deukjes en krasjes in de lak, maar verder is hij eerlijk gezegd altijd heel goed onderhouden. De hals was verrassend recht en zuiver en dat is lang niet altijd het geval. In de tijd dat ik als gitaartechnicus veel aan reparaties werkte, stonden Martins erom bekend dat de hals tordeerde en dat het bovenblad omhoog kwam. De twaalfsnarige gitaren van Guild waren in die tijd beter en die klonken ook goed. De Guilds hadden een verstelbare halspen en de Martins uit die periode hadden dat niet.”

Gilmour gebruikte deze gitaar bij het schrijven en opnemen van *Wish You Were Here*. Moeten we nog meer zeggen?

Ook nog te koop...

Behalve deze hoogtepunten zijn er nog een hoop andere interessante instrumenten uit de verzameling van David Gilmour ingebracht waarop geboden kan worden, zoals:

- 1954 Fender Stratocaster
- 1978 Anthony 'Tony' Zemaitis fretloze bas
- 1966 Fender Statocaster
- 1957 Fender Statocaster in Lake Placid Blue
- 1984 '57 Reissue Fender Statocaster (de rode opvolger van de Black Strat)
- 1983 '57 Reissue Fender Statocaster
- 1950 Fender Broadcaster

